

Fråga om en socialnämnds utförande av en utredning rörande ett familjehems lämplighet

I en anmälan till JO framförde AA klagomål mot Fosie stadsdelsfullmäktige i Malmö kommun angående bl.a. utredningen av ett familjehem. AA ifrågasatte familjehemmets lämplighet och anförde därvid sammanfattningsvis följande. Hon fick, när hennes dotter, BB, född 1985, skulle placeras i familjehemmet, muntliga garantier för att "familjehemsföräldrarna var noggrant kontrollerade och utvalda". Det visade sig emellertid att familjehemsfadern hade begått brott som han var dömd för och att familjen hade stora skulder hos kronofogdemyndigheten.

AA anförde även att dotterns behov av kläder, sjukvård och annat nödvändigt inte hade tillgodosetts av familjehemmet.

Fosie stadsdelsfullmäktige i Malmö kommun anmodades inkomma med utredning och yttrande över vad som framfördes i AA:s anmälan till JO.

Stadsdelsfullmäktiges socialutskott avgav ett remissvar med huvudsakligen följande innehåll (hänvisning till bilagor har utelämnats).

AA framför i sin anmälan till JO, 000824, att hon ifrågasätter ssk CC uttalande om att, familjehemmet där BB placerades, 000201, är noggrant kontrollerat.

BB har varit familjehemsplacerad 000201-000826, hos makarna DD och EE i Malmö. Familjehemmet är utrett av familjevården på Fosie SDF 1999. Utredningen är gjord med hjälp av Kälvesten/Meldahls intervjumetod. Det har inte framkommit något som föranlett att ssk CC borde ifrågasatt familjevårdens bedömning av familjen.

AA har vidare i anmälan till JO, 000824, ifrågasatt familjehemmets agerande under BB:s tid i familjehemmet. AA tar upp följande punkter:

- Att familjehemmet är skyggt och ej vill ha kontakt med AA.
- Att räkningar som familjen skulle betala gick till inkasso i AA:s namn.
- Att familjehemmet har skulder hos kronofogdemyndigheten.
- Att familjehemsfadern har en brottmålsdom 000419, gällande häleri, brott mot knivlagen och vapenbrott.
- Att dottern BB:s behov av kläder, sjukvård och andra nödvändiga saker ej tillgodosetts.
- Att AA ifrågasätter om en familj med stora skulder kan anses som lämplig som fosterfamilj.

Familjevårdssekreterare FF sammanfattning från 000908 (se nedan, JO:s anm.) bemöter ovanstående punkter.

I den nämnda sammanfattningen anförde familjevårdssekreteraren FF följande.

000908 Sammanfattning av journalanteckningar.

Sammanfattningen skrivs dels med anledning av ett brev från BB:s biologiska moder AA daterat den 16 augusti 2000 i vilket hon kritiserar BB:s familjehem, dels på grund av den från henne framförda muntliga kritiken mot familjehemmet och slutligen på grund av hennes JO-anmälan.

Bakgrund

BB är dotter till AA och GG. Biologiska modern är bosatt på /.../ och biologiske fadern på /.../.

Modern är ensam vårdnadshavare för flickan. BB har en yngre syster som bor hemma hos modern.

BB familjehemsplacerades 000201 jm1 SoL hos makarna DD och EE, /.../. Familjen har ytterligare två ungdomar placerade hos sig varav en är från Fosie SDF och den andre från Hyllie SDF.

Makarna DD och EE är utredda med hjälp av Kälvesten/Meldahls intervjumetod.

BB:s placering föranleddes på grund av en konfliktfylld och komplicerad relation till modern.

Aktuell situation

Fram till 000604 förekom inget anmärkningsvärt under BB:s placering hos familjen. Undertecknad höll sig telefonledes informerad om situationen i familjehemmet. Av BB:s stödkontakt socialrådgivare HH, socialrådgivningen Fosie, vilken träffade BB regelbundet, fick undertecknad veta att BB trivdes i sitt familjehem och att familjen i sin tur tyckte om BB. Det framkom också att BB:s skolsituation förbättrats betydligt.

000605 fick undertecknad kännedom om att biologiska modern AA skickat efter en stämmingsansökan från tingsrätten i Malmö där fosterfadern stäms för häleri, olovligt innehav av kniv och brott mot vapenlagen. Biologiska modern ifrågasätter hans lämplighet som fosterfader, men vill inte att vi berättar för familjehemmet vad hon vet om dem.

Kommentar: Händelserna ägde rum under sommaren 1999. Familjevården kände till häleriförseelsen som familjevården fick vetskap om i samband med utredningen av familjen i september 1999 för ett annat barn, men inte att han var misstänkt för olovligt innehav av kniv och brott mot vapenlagen.

Familjevården diskuterade då häleriförseelsen med familjehemmet. Vår bedömning var att den inte skulle påverka deras lämplighet som familjehem. För familjevårdens del var brottet genomdiskuterat och avslutat i och med detta vilket gjorde att det inte fanns anledning att ta upp det igen i samband med BB:s placering.

000609 ringer undertecknad biologiska modern och vi diskuterar det inträffade. Modern vill inte göra något åt saken men poängterar att hon fortfarande vill vara anonym. Undertecknad får veta att modern inte har några som helst tankar på att ta hem BB på grund av det inträffade. Vi kommer överens om att undertecknad besöker henne i hennes bostad 000626 på /.../ för vidare diskussion.

000626 besöker undertecknad BB:s moder. Hon är irriterad över fosterfaderns beteende. Tycker att hans uppträdande är omoget. Hon är emellertid övertygad om att BB har det bra hos familjen och det anser hon är det viktigaste. Hon berättar också för mig att BB i dessa dagar åkt till sina morföräldrar i /.../ för att vara där under några veckor. Orsaken till att hon börjat ta reda på familjehemmet förhållanden förklarar hon med att hon blivit misstänksam i samband med ett spontant besök i familjehemmet då hon blev illa bemött av fosterfadern och på grund

av en sjukhusräkning hon fått och betalat, som egentligen skulle betalats av familjehemmet tidigare.

000627 påminner undertecknad familjehemmet om att de skall ersätta biologiska modern för hennes kostnader för läkarvård för BB:s räkning.

000811 besöker undertecknad familjehemmet. BB uppger att hon mår bra och trivs i familjehemmet. Undertecknad tar också upp vad vi fått reda på om fosterfadern, men lämnar inte ut uppgiftskällan.

000816 socialrådgivare JJ från socialrådgivningen i Fosie, som är biologiska moderns stödkontakt, informerar mig om att hon träffat biologiska modern som kritiserat familjehemmet på nytt. Bland annat hade BB berättat att hon vid något tillfälle inte fått mat, inte fått några kläder och inga fickpengar med sig när hon åkte till sina morföräldrar /.../ Undertecknad föreslår ett möte med biologiska modern den 28/8 för att diskutera det inträffade.

000821 erhåller undertecknad ett brev från biologiska modern. Hon meddelar kort att hon och BB kommit överens om att BB skall flytta hem i slutet av augusti. Hon skriver vidare att hon anser att familjehemmet varit vänliga mot BB, men att de tagit fosterbarn bara för pengarnas skull och inte alls skött sig vad gäller BB:s behov av fickpengar, kläder och inte heller betalat utgifter för läkarvård. I brevet står också att biologiska modern kommer att polisanmäla familjehemmet.

000822 besöker undertecknad familjehemmet. Berättar för BB om moderns brev och undrar om hon och modern kommit överens om att BB skall flytta hem. Undertecknad uppfattar att BB både vill och inte vill flytta hem till sin moder. Hon antyder att hon förmodligen flyttar hem redan på lördag, dvs. 000826. Upplýser henne om att det inte föreligger några hinder eftersom hon placerats frivilligt. Diskuterar också med familjehemmet om de brister som modern anklagat dem för. Familjehemmet uppger att de visst hade velat ge BB fickpengar och kläder när hon reste till sina morföräldrar, men att BB avböjt och sagt att det inte behövdes eftersom hon fick av sina morföräldrar när hon kom dit. Vad beträffar påståendet att BB inte får mat menar familjehemmet att det förekommit en gång att den mat som serverades inte föll BB i smaken, men att hon erbjöds en alternativ maträtt.

000825 ringer undertecknad till familjehemmet. Får besked om att BB flyttar hem till sin moder 000826. Samma dag inkommer en kopia på en JO-anmälan som biologiska modern gjort. I sin anmälan anser AA att familjehemmet inte vill ha kontakt med henne, att de har skulder hos kronofogden, att fosterfadern begått brott, att de inte försett BB med kläder, att de inte tillgodosett hennes behov av sjukvård och att barnbidraget och underhållsstödet använts till att betala familjehemmets skulder.

Kommentar: BB har under hela placeringstiden haft en ganska regelbunden kontakt med sin biologiska moder. Mor och dotter har själv kommit överens om när, var och hur de skulle träffas. Det fanns ingen anledning varken från familjehemmets eller vår sida att styra deras umgänge eftersom det fungerade. Att familjehemmet inte gärna ville ringa till BB:s moder förklarar de med att modern vid sitt spontana besök en tidig morgon hos dem uppträdde mycket obalanserad och att de sedan dess haft svårt för att möta henne.

När familjevården utredde familjen togs också upp frågan om deras ekonomi. Vid utredningstillfället framkom inte att deras ekonomi var dålig. Det är inte brukligt att vi tar kontakt med kronofogden. Beträffande fosterfaderns brott hänvisas till undertecknads kommentar ovan /.../. Enligt familjehemmet har BB försetts med kläder efter behov. BB själv har varken för undertecknad eller sin kontaktperson, socialrådgivare HH, Fosie SDF antytt att hon inte fick kläder.

Familjehemmet har också sett till att BB fick den läkarvård som behövdes. Vid ett tillfälle klagade BB över att hon hade problem med sina mandlar. Fostermodern besökte då tillsammans med BB vårdcentralen i deras bostadsområde. Läkaren där konstaterade att BB inte hade några mandlar och att allt var bra med henne förutom att hon var förkyld. För övrigt har BB inte varit sjuk så att hon behövt läkarvård. Räkningen för ovan beskrivna läkarbesök skickades av misstag till biologiska

modern och inte till familjehemmet som egentligen skulle fått den. Familjehemmet har gottgjort BB:s moder för sina utlägg.

Modern påstår att familjehemmet använt underhållsbidraget till sig själv. Underhållsbidraget utgår endast till vårdnadshavaren. När BB placerades i sitt familjehem stoppades utbetalningen eftersom modern inte längre hade hand om henne. Barnbidraget utbetalades däremot till familjehemmet. Familjehemmets egna barn får inte förfoga över sina barnbidrag. Familjen använder beloppet för barnen när det finns behov och så har också BB:s barnbidrag hanterats.

000828 ringer åter till familjehemmet och får bekräftat att BB flyttat hem till sin moder 000826.

000904 ringer biologiska modern och meddelar att familjehemmet är skyldig BB barnbidraget de fått den 20 aug. Ringer senare under dagen till familjehemmet och talar med fosterfadern. Uppmanar honom att skicka barnbidraget till biologiska modern. Fosterfadern säger att de kommer att göra det. Uppmanar honom också att skicka en rimlig summa av omkostnadsersättningen till BB med tanke på att hon inte fått fickpengar under de sex veckor hon vistades hos sina morföräldrar. Fosterfadern accepterar.

000907 ringer biologiska modern och berättar att BB fortfarande inte fått barnbidraget. Lovar henne höra med familjehemmet.

Samma dag ringer undertecknad till familjehemmet och talar med fostermodern. Får veta att de just nu inte har möjlighet att skicka pengar till BB:s moder men att de kommer att göra det nästa vecka.

Samma dag ringer undertecknad även till biologiska modern. Hon accepterar att pengarna kommer nästa vecka.

Till remissvaret hade fogats den familjehemsutredning som genomfördes inför BB:s placering hos makarna DD och EE.

AA yttrade sig över remissvaret.

Av den dittills genomförda utredningen hos JO framgick att familjehemsutredningen inför placeringen av BB byggde på en intervju med familjehemmet och den bedömning som hade gjorts inför en tidigare placering av KK i familjehemmet. Stadsdelsfullmäktige anmodades därför att inkomma med kompletterande yttrande i frågan om vilka utredningsåtgärder som familjevården vidtog inför godkännande av familjen som familjehem för KK respektive för BB. I remissen angavs att yttrandet även skulle innehålla besked om, och i så fall hur, utredningsåtgärderna hade dokumenterats.

Socialutskottet avgav ett remissvar som bestod av två delar. Den ena delen rörde placeringen av BB och den andra KK. När det gällde KK anförde utskottet följande.

Makarna DD och EE tog i juli 1999 kontakt med Fosie SDF:s IOF och omtalade att KK framfört önskemål om att stadigvarande få bo hos dem. Den 23 juli 1999 besökte två familjehemssekreterare makarna DD och EE. Det framkom då att Hyllie SDF 1991 bedömt och godkänt makarna DD och EE som lämpligt familjehem åt en flicka född 1982. Utredande familjehemssekreterare ansåg dock att makarna DD och EE skulle utredas på nytt då det gått många år sedan utredningen gjordes. Makarna DD och EE intervjuades den 22 september 1999 med hjälp av Kälvesten/Meldahls intervjumetodik. Denna metod avser att få en bild av de samlade resurser som finns i familjen. Metoden används vid utredningar av nya familjehem. Intervjun analyseras sedan av psykolog LL tillsammans med två familjevårdssekreterare. I intervjun ingår även ekonomisk redogörelse. Denna intervju gav ett positivt intryck vilket även det tidigare förberedande mötet den 23 juli 1999 med makarna gjort.

Vid utdrag ur kriminalregistret framkom att EE var misstänkt för häleri. EE hade i början av juni 1999 köpt en cykel i en cykelaffär trots att han borde insett att den fränhänts annan genom brott. Detta brott diskuterades med psykolog LL i samband med analysen av intervjun och även med makarna DD och EE. Kontakt togs med Hyllie SDF som enbart gav makarna goda vitsord. Det bedömdes att EE:s ovannämnda brott inte skulle påverka placeringen negativt. En journalanteckning om denna brottsmisstanke fördes in i familjehemsakten.

I den familjehemsutredning som ligger till grund för KK:s familjehemsplacering och som Fosie SDF:s sociala utskott godkände den 7 december 1999, nämndes ej att EE förekom i kriminalregistret. Att så ej gjordes i detta ärende grundar sig på den positiva bild som analysen gav, goda vitsord från Hyllie SDF samt det goda intryck familjen gav vid vårt möte. Utredande familjevårdssekreterare tog även fasta på att KK redan fanns i hemmet och funnit sig väl tillrätta hos makarna DD och EE. Det material som används vid intervjun, får efter analysen av intervjun ej bevaras. Journalanteckningarna rörande barnet förs i barnets akt. Journalanteckningar rörande familjehemmet förs i familjehemsakten.

Den 25 augusti erhöll familjevården en kopia på en dom över fler brott som EE begått. Uppgiften hade skickats till Fosie SDF:s IOF av en kvinna vars dotter vid ovannämnda tidpunkt också var placerad hos makarna DD och EE. Av de journalanteckningar som förts i familjehemsakten framgår att EE dömts för brott mot knivlagen och vapenbrott. Avseende EE:s olovliga innehav av kniv uppger han att han under sommaren 1999 extraarbetade som vakt vid en restaurang i Malmö och vid något tillfälle bar en morakniv på sig. Han påstår att han haft kniven för att försvara sig ifall det skulle bli bråk. Rätten ansåg honom skyldig att på allmän plats, uppsåtligen eller av oaktsamhet innehaft kniv trots att detta inte varit befogat. Avseende vapenbrottet – polisen beslagtog i juni 1999 en tårgaspistol som EE bar på sig – uppger EE att han vid ett annat tillfälle under sin tjänstgöring som vakt hittat en tårgasanordning. Han visste inte exakt vad det rörde sig om, men han anade att det kunde röra sig om ett slags vapen. Hans avsikt var att lämna det upphittade till restaurangägaren, men av någon anledning hann han aldrig göra det. Rätten ansåg honom skyldig uppsåtligen eller av oaktsamhet innehaft en tårgasanordning med två tillhörande patroner utan att ha rätt till det. EE fick villkorlig dom för sina brott. Rätten ansåg att det saknades anledning att anta att han skulle göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. En ny bedömning angående familjens lämplighet som familjehem gjordes i augusti 2000. Någon ändring av tidigare bedömning har därvid inte gjorts.

Med anledning av det inträffade kommer Fosie SDF:s IOF fortsättningsvis att införa följande rutiner. Aktuella uppgifter skall alltid inhämtas från Rikspolisstyrelsens kriminalregister inför varje ny placering. Kontroll skall göras hos Kronofogdemyndigheten i samband med familjehemsutredningar. Vidare kommer relevanta uppgifter ur journalanteckningar regelmässigt att föras in i utredningar så att underlag finns för en samlad bedömning i denna.

Sammanfattningsvis kan konstateras att familjehemmet bedöms tillgodose KK:s vårdbehov och att ovanstående brott inte påverkar vårdens innehåll.

I den del av remissvaret som avsåg BB anförde utskottet följande.

BB placerades hos makarna DD och EE den 1 februari 2000. Placeringen varade till den 25 augusti 2000. Familjen utreddes den 22 september 1999 med Kälvesten/Meldahls intervjumetodik i samband med en familjehemsplacering av en pojke i tonåren. Makarna DD och EE bedömdes som lämpliga att ta hand om tonåringar. Denna intervju gav ett positivt intryck vilket även ett tidigare förberedande möte den 23 juli 1999 med makarna DD och EE gjort. Metoden används vid utredningar av nya familjehem och kartlägger familjens samlade resurser. Det material som använts vid intervjun förstörs efter intervjugenomgången med familjehemmet.

Några nya utdrag ur Rikspolisstyrelsens kriminalregister begärdes ej då BB:s placering hos makarna DD och EE låg så nära i tid med den utredning som låg till grund för en placering av en tonårig pojke som ägde rum i december 1999. Eftersom

en annan stadsdel, nämligen Hyllie SDF, hade en pågående familjehemsplacering av en tonårig flicka hos makarna DD och EE, diskuterades Fosie SDF:s kommande placering med dem. Hyllie SDF gav makarna goda vitsord och hade inga invändningar emot att BB placerades hos makarna DD och EE.

Den 25 augusti 2000 erhöll familjevården en kopia på en dom över brott som fosterfadern EE begått. Uppgiften hade skickats till Fosie SDF:s IOF av BB:s biologiska moder AA. Av journalanteckningar i familjehemsakten framgår att EE dömts för häleri, brott mot knivlagen och vapenbrott. Beträffande häleriet kan sägas att EE köpt en cykel i en cykelaffär i början av juni 1999 trots att han borde insett att den frånhänts annan genom brott. Brottet diskuterades med psykolog LL i samband med intervjuanalysen som gjordes när makarna DD och EE var aktuella för att ta emot en pojke som placerats hos dem i december 1999. Enligt vår uppfattning påverkade brottet inte vår tidigare bedömning. Det positiva intryck familjevården fick i samband med intervjun kvarstod. Att brottet inte redovisades för Fosie SDF:s sociala utskott grundar sig på den positiva bild familjevården tidigare fått av makarna DD och EE.

Avseende EE:s olovliga innehav av kniv uppger han att han under sommaren 1999 extraarbetade som vakt vid en restaurang i Malmö och vid något tillfälle bar en morakniv på sig. Han påstår att han haft kniven för att försvara sig ifall det skulle bli bråk. Rätten ansåg honom skyldig att på allmän plats, uppsåtligen eller av oaktsamhet innehaft kniv trots att detta inte varit befogat.

Avseende vapenbrottet – polisen beslagtogs i juni 1999 en tårgaspistol som EE bar på sig – uppger EE att han vid ett annat tillfälle under sin tjänstgöring som vakt hittat en tårgasanordning. Han visste inte exakt vad det rörde sig om, men han anade att det kunde röra sig om ett slags vapen. Hans avsikt var att lämna det upphittade till restaurangägaren, men av någon anledning hann han aldrig göra det. Rätten ansåg honom skyldig uppsåtligen eller av oaktsamhet innehaft en tårgasanordning med två tillhörande patroner utan att ha rätt till det. EE fick villkorlig dom för sina brott. Rätten ansåg att det saknades anledning att anta att han skulle göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. En ny bedömning angående familjens lämplighet som familjehem gjordes i augusti 2000. Någon ändring av tidigare bedömning har därvid inte gjorts.

Uppgifterna om brott mot vapenlagen respektive knivlagen framkom först den 25 augusti 2000. Fosie SDF:s IOF har gjort en förnyad bedömning angående makarnas lämplighet som familjehem. Någon ändring av tidigare bedömning har därvid inte gjorts.

Med anledning av AA:s kritik mot familjehemsutredningen i fråga kommer Fosie SDF:s IOF fortsättningsvis att införa följande rutiner. Aktuella uppgifter skall inhämtas från Rikspolisstyrelsens kriminalregister inför varje ny placering. Kontroll skall göras hos Kronofogdemyndigheten i samband med familjehemsutredningar. Vidare kommer relevanta uppgifter ur journalanteckningar regelmässigt föras in i utredningar så att underlag finns för en samlad bedömning i dessa.

Till remissvaret fogades bl.a. handlingar rörande KK:s familjehemsplacering från den 7 december 1999 respektive omprövning av KK:s familjehemsplacering från den 5 december 2000.

Det kompletterande remissvaret avseende BB översändes till AA för kännedom.

I ett beslut den 4 december 2001 anförde *JO André* följande.

Enligt 25 § första stycket socialtjänstlagen (1980:620) får en underårig inte utan socialnämndens medgivande tas emot för stadigvarande vård eller fostran i ett enskilt hem som inte tillhör någon av hans föräldrar eller någon annan som har vårdnaden om honom. Ett sådant medgivande får, enligt 25 § andra stycket socialtjänstlagen, inte lämnas utan att förhållandena i det enskilda hemmet och

förutsättningarna för att bereda barnet vård där är utredda. En s.k. familjehemsutredning skall ha sin utgångspunkt i barnets behov och klarlägga familjehemsföräldrarnas vilja och förmåga att ge barnet den omsorg som barnet behöver. Förutom familjehemsföräldrarnas personliga förutsättningar att ge barnet behövlig vård, måste utredningen belysa de yttre omständigheter under vilka familjehemsföräldrarna lever, t.ex. uppgifter om bostad, arbete, ekonomi och hälsotillstånd.

Som framgår av 51 § första stycket socialtjänstlagen skall vad som kommer fram under utredningen dokumenteras. Vid dokumentationen måste familjehemsföräldrarnas integritet beaktas. Hänsynen till familjehemsföräldrarna får emellertid inte leda till att sådana uppgifter som har kommit fram och som har betydelse för ärendets avgörande utelämnas i familjehemsutredningen. Att dessa uppgifter redovisas är av vikt för såväl socialnämndens bedömning som vårdnadshavarens ställningstagande till den planerade vården. Jag vill i sammanhanget erinra om att barnets vårdnadshavare som regel skall få ta del av de uppgifter som har tillförts familjehemsutredningen.

Under utredningen beträffande KK:s placering framkom, enligt utskottets kompletterande remissvar, att familjehemsfadern var misstänkt för häleri. Brottsmisstanken diskuterades med familjehemsföräldrarna och i samband med den analys av intervjun som genomfördes av en psykolog och två familjevårdssekreterare. Utredande familjevårdssekreterare synes ha varit av den uppfattningen att brottsmisstanken inte utgjorde något avgörande hinder för nämnden att lämna medgivande till placeringen av KK. En journalanteckning om brottsmisstanken fördes in i familjehemsakten men redovisades aldrig i den familjehemsutredning som låg till grund för sociala utskottets medgivande till placeringen. Anledningen därtill var, enligt remissvaren, den positiva bild som analysen gav sammantaget med goda vitsord från Hyllie stadsdelsfullmäktige i Malmö kommun och det goda intryck familjen gav vid familjevårdens möte med dem. Utredande familjevårdssekreterare tog även fasta på att KK redan fanns i familjehemmet och att han hade funnit sig väl till rätta där.

Utredningen inför BB:s placering i familjehemmet baserades till stor del på den familjehemsutredning som hade genomförts i samband med KK:s placering. Därutöver tillkom huvudsakligen de kunskaper om familjehemmet som familjevården hade fått vid uppföljningsträffar efter KK:s placering i familjehemmet. Även familjehemsutredningen inför BB:s placering saknade uppgift om den av familjevården kända brottsmisstanken. Uppgiften redovisades inte heller för utskottet. Anledningen därtill var, enligt remissvaren, den positiva bild som familjevården hade fått av hemmet.

En uppgift om att en familjehemsförälder har begått ett brott eller att det hos polisen finns en sådan misstanke, är typiskt sett en uppgift som har betydelse för bedömningen av om ett familjehem är lämpligt eller inte. Att frågan om brottslighet är viktig i sammanhanget framgår inte minst av att det finns särskilda bestämmelser angående utlämnande av uppgifter ur Rikspolisstyrelsens belastningsregister och misstankeregister till en socialnämnd. Rikspolisstyrelsen

skall sålunda, på begäran av socialnämnden i ärenden om bl.a. medgivanden att ta emot barn enligt 25 § socialtjänstlagen, lämna ut uppgifter om brott som har föranlett någon annan påföljd än penningböter och om brott för vilket åtal väckts (11 § förordningen [1999:1134] om belastningsregister och 4 § förordningen [1999:1135] om misstankeregister).

I förevarande fall framgår det av remissvaren att brottsmisstanken togs på allvar av utredaren och att frågan diskuterades och övervägdes under utredningen. Även om utredaren för egen del kom fram till att brottsmisstanken inte utgjorde något hinder mot en placering i familjehemmet, borde uppgiften ha tagits med i familjehemsutredningen. Eftersom familjevården kände till brottsmisstanken när BB placerades i februari 2000 borde familjevården inför placeringen ha följt upp saken. Det kan diskuteras om familjevården därvid inte skulle ha gjort en förnyad kontroll med Rikspolisstyrelsen. Vad som har framkommit om avsaknaden av uppgifter om brottsmisstanken i familjehemsutredningen och den bristande uppföljningen i samband med placeringen av BB föranleder kritik från min sida.

En annan fråga som bör klargöras vid en familjehemsutredning är den ekonomiska situationen. Hur ingående utredningen om ett familjehems ekonomiska förhållanden skall vara kan inte anges generellt. Den frågan måste avgöras i varje enskilt fall. Nämnden har att bedöma vad som är bäst för barnet. Om de ekonomiska uppgifterna leder till en misstanke om att familjehemsföräldrarnas ekonomi är så dålig att det kan ha betydelse för möjligheten att tillgodose barnets behov, finns det självklart skäl för nämnden att genomföra en fördjupad utredning i den delen. I förevarande fall ingick en ekonomisk redogörelse som ett led i intervjun med familjehemsföräldrarna i samband med placeringen av KK. Denna redogörelse ledde inte till någon misstanke om att makarnas ekonomiska situation var sådan att det fanns anledning att följa upp saken i samband med placeringen av BB. Vad som har framkommit i den delen föranleder inte någon kritik från min sida.

Avslutningsvis vill jag påpeka att socialnämnden skall göra en helhetsbedömning av förhållandena i det aktuella hemmet och förutsättningarna för att bereda barnet vård där. Det är inte uteslutet att en sådan bedömning kan utmynna i ett medgivande enligt 25 § första stycket socialtjänstlagen, även om den ekonomiska situationen är ansträngd eller om det finns anteckningar i Rikspolisstyrelsens misstanke- eller belastningsregister. Däremot är det, såsom jag har påpekat, viktiga omständigheter för nämnden att ta ställning till i samband med placeringen av ett barn och överväganden i fråga om fortsatt vård. Jag vill även betona att vårdnadshavaren givetvis har ett starkt intresse i frågan om hemmet är lämpligt för att ta emot barnet. Det är därför viktigt att familjehemsutredningen genomförs på sådant sätt att vårdnadshavaren har förtroende för den.

Övrigt

Klagomålen i övrigt föranleder inte någon åtgärd eller något uttalande från min sida.